

ron hátrányosan érintheti a könyvtárak anyagi el- látását is, mivel félő — és erről tapasztalatok is vannak (például Dániában) —, hogy a szükséges központi keretet az állam a könyvtárak anyagi tá- mogatásának csökkentése révén teremti elő.

De az ellenzöknek talán a legfontosabb ellenér- vük az a már említett tény, hogy a rendszer a ma- ga eredetileg elképzelt formájában nem éri el tu- lajdonképpeni célját, mivel a legnagyobb összegű jogdíjakat épp azok a szerzők kapják, akiknek mű- veit a könyvpiacra is a legnagyobb forgalomnak örvendenek (a bestsellerek szerzői), holott az érté-

kesebb művek alkotóinak támogatása volna a fő feladat.

Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy a könyvtárosok túlnyomó többsége ne helyeselné, hogy az állam, illetve a társadalom támogassa ha- tékonyabban az arra érdemes művek szerzőit, azonban ennek legcélravezetőbb módját nem a nyilvános kölcsönzési jogdíj rendszerének bevezet- ésében, hanem az egyéb lehetőségek (például adókedvezmény, illetve -mentesség, irodalmi dí- jak, ösztöndíjak, utazási lehetőségek, alkotói sza- badiidő stb. stb.) nagyobb mérvű megteremtésé- ben látja.

Dr. Balázs János

Művelődő kisközösségek a tapolcai járás könyvtáraiban

Egy tél végi nap kora délutánján *Zánkán*, a kör- zeti könyvtárban beszélget egy kis csoport. *Benke László*, a révfülöpi általános iskola nyugalmazott igazgatója viszi a szót, veti fel a témákat, és kér- dezget. *Geiszler Józsefné* könyvtároson kívül jelen van néhány idősebb, élénk szellemű zánkai lakos is: *Móro Kálmán* nyugalmazott úttörő, *Simon Jó- zsef* nyugalmazott boltvezető, *Tungli Orbán* kőfa- ragó, *dr. Szabó Lajosné* nyugdíjas tanácsstíká, valamint *Geiszler néni*, aki a tsz nyugdíjasa. Idő- közben mások is érkeznek, s bekapcsolódnak a be- szélgetésbe. Arról folyik a szó, hogy milyen volt a régi zánkai olvasókör élete, mit érdemes felje- gyezni történetéből, milyen művelődési és szóra- kozási lehetőséget találtak a körben a tagok, miért maradt fenn évtizedekig, egyáltalán, miért szeret- ték a falu lakói ezt a maguk alapította egyesületet.

Az olvasókör 1886-ban alakult, ez látható a bé- nyegzőn is, amelynek lenyomata ott van a mai könyvtárba begyűjtött régi könyveken. Az olvasó- kör múltját *Simon József* nyomozta, az adatokat elsősorban a 80 éves *Siffer Károly* és *Vas Imre* szolgáltatta emlékezetből. Az egyesület 1945-ig mű- ködött, utolsó elnöke *Vas Imre* volt. Könyválló- mányából sokat felderítettek, a klasszikusok közül emlékeztek Csokonai, a két Kisfaludy, Vörös- marty, Kossuth, Madách, Jókai, Gárdonyi mű- veire. Megtalálták a tűzoltók 1880-as évkönyvét és a dunántúli református egyházak 1908-ban kia- dott történetét is, s az idős emberek felsorolták a kör által előfizetett nyolcféle újságot. Az újságok

kezelője ifj. Vas Imre volt. A tagok vasárnap és egy-két hétköznap este gyűltek össze a körben, beszélgettek, újságot olvastak, kártyáztak, majd egy-egy könyvet hazavittek olvasásra. Az egyesület a református népházban működött, ott szokott rá a falu az olvasásra, most is ebben az épületben mű- ködik a könyvtár. Utolsó könyvtárosa 1935-től *Gál Ferenc* iparos volt, megbecsült ember, aki so- kat dolgozott önzetlenül a községért. De a régebbi könyvtárosok listáját is sikerült összeállítani.

Évenként rendeztek színelőadást, együttmű- ködve a tűzoltókkal. A darabokat a szomszédos községekben is bemutatták. A bálokat, amelyek ka- rácsony és húsvét másnapján voltak, szintén az ol- vasókörben tartották. Ezeken az egész falu részt vett, bár a szolgálgyerekeket ritkán hívták meg. *Benke László* kérdéseire a jelenlevők elmondták, hogy cigarettával és kalapban nem illett táncolni, részeg ember kevés akadt a bálozók között, vere- kedésre nem emlékeztek, ha valaki hangoskodni kezdett volna, a rendező tűzoltók, akiknek nagy tekintélyük volt, azonnal közbeléptek. Csárdást, polkát, keringőt, lengyelkét táncoltak, a zenét a kapolcsi cigányzenekar vagy a csicsói fúvószenek- ar szolgáltatta. Éjfélkor vacsoraszünetet tartot- tak, az ételt és italt hazulról hozták magukkal a résztvevők. A vacsorára természetesen meghívták a zenészeket is. Az éjféli szünet után hölgyválasz következett. *Benke László* afelől is érdeklődött, hogy meddig tartott a faluban a báli hangulat, meddig beszéltek róla. Az elhangzott közléseket

feljegyezze, majd a későbbi beszélgetések alkalomával is ellenőrizte, kiegészítette, végül egy-egy témakör adataiból összefoglalást készített, amely azután a községtörténeti adattárba került.

Egy honismereti kör

Az elmondottak szerint tehát néphagyománygyűjtő beszélgetésre kukkantottunk be a könyvtárba. A legközelebbi beszélgetést a falusi disznóölésekről tartják. *Benke László* kéri a megjelentektől, hogy hozzanak magukkal olyan új adatközlőket, például böllérkedő lakosokat is, akik jól ismerik ezeket a szokásokat. Később majd sort kerítenek a balatoni halászat, az erdei gyűjtögetés és más népi tevékenységek emlékeinek felidézésére és megbeszélésére. Elindították már néhány falusi család történetének lejegyzését is, arról, hogy kik voltak, hogyan éltek, s mívé lettek mára a család tagjai. A kör összejövetelei kitöltenek egy-egy délutánt. Nem gyűlést, nem előadást tartanak, hanem beszélgetnek, véleményet cserélnek.

Benke László a Zánkához tartozó 8 közös tanácsú községben szervezeten végzi a néphagyománygyűjtő munkát. Nemcsak a múltat kutatják, hanem a jelen krónikáját is írják. Feljegyzik a régi falusi jegyzők, bírók, kereskedők, iparosok, neves emberek, továbbá a tanácselnökök, tanácsitkárok, termelőségvetkezetek, üzemek vezetőinek nevét, tevékenységük adatait, de azt is, hogy működésüknek milyen emléke maradt a falusiak között. A krónikába bekerülnek a községi tanácsülések, termelőségvetkezeti zárszámadások beszámoló és határozatai is. A könyvtárban van egy erre a célra szolgáló fiók, abba gyűjtői a könyvtáros a dokumentumokat. *Tungli Orbán* kőfaragó felderítette a hegyestői kőbányászat múltját. A zánkai Páva-kör minden eseményét feljegyzik, úgyszintén a falu életének kiemelkedő eseményeit. (Ilyen volt például a belga miniszterelnök látogatása.) A kör tagjai jól megjegyezték *Illyés Gyula* televíziós interjújának egy mondatát: „Minden romban és régiségben életnedv van.” Ennek a honismereti csoportnak folyton szélesedő köre állandó adatgyűjtőkből és váltakozó adatközlőkből áll.

— A múlt és a ma kapcsolatán dolgozunk — mondja *Benke László*. — Jó lenne, ha a mai fiatalságot is érdekelné a múlt, sokféle haszonnal járna ez. *Balatoncsicsón* a szemétdombon heverő limlomok között találtam egy köteg régi fényképet. A modernizált lakásokból ma már kidobják az öreg képeket, pedig ezek az itt lakó német nemze-

tiség régi népviseletéről őriznek becses emlékeket. Amióta megszűntek a falvak kisiskolái, külön tanácsai, a könyvtár maradt az egyetlen művelődési intézmény az apró falvakban. Ezért ezt az intézményt feltétlenül meg kell őriznünk, s nagyon fontos, hogy egy-egy községcsoportnak főfoglalkozású könyvtárosa is legyen, mint itt, Zánkán. Ez a község körzeti tanácsai székhelye, de nincs például iskolája. Negyedik éve végezzük a könyvtár keretében ezt a honismereti munkát! Folyton szaporodnak a régi és az újabb események adatai. Eltettük gyűjteményünkbe például a könyvtár munkájáról 1978-ban készített felmérést is, az olvasók névsorával együtt, hadd maradjon meg a jövőnek.

Zánka élénk szellemi érdeklődésű község. Területén épült az *Úttörőváros*, amely külön életet él ugyan, de hatása a községen is érződik. Nemcsak azért, mert sokan ott találnak munkaalkalmat, hanem szellemileg is részeselek az Úttörőváros művelődési életéből. Az odalátogató neves vendégeket például gyakran meghívják a községi könyvtárba is, így találkozott olvasóival *Agh István*, *Bella István*, *Bertha Bulcsú*, *Gyurkovics Tibor*, *Lengyel Dénes*, *Nagy Katalin*, *Ördögh Szilveszter* és *Tatay Sándor*. A könyvtár művelődési közösségei közül az asszonyklub a legrégebbi, ebből sarjadt a Páva-kör, amelynek életébe már a fiatalok is bekapcsolódtak. Később megalakult a kertbarátok köre, párhuzamosan a honismereti körrel. A könyvtár barátságos, otthonos helyiségét szívesen keresik fel a zánkaiak.

Szövősékek a könyvtárban

Amíg az előbbi beszélgetés tartott, megérkezett *Tapolcáról Kertész Károly* könyvtárigazgató és *Starcsevics Tiborné* hálózati könyvtáros, akikkel itt beszélünk meg találkozót. Vezetésükkel *Szepezdre* vettük utunkat. Ez a kisközség arról nevezetes, hogy 489 beiratkozott olvasója van könyvtárának, a lakosság 70 százaléka. Igaz, az olvasók között nemcsak állandó szepezdi lakosok vannak, hanem rendszeresen visszatérő üdülők is, ezért a százalékszámot valamennyire módosítani kéne, de nem sokkal. *Botos János* könyvtáros, nyugdíjas vasutas a dermesztő hidegben dolgozgat. Nem jó ugyanis a könyvtár kályhája, illetve kéménye, s eddig hiába próbálkoztak rendbehozásával. A könyvtáros a község mindenese, nemcsak a kertbarát-kör, a nők klubja, az öregek klubja és a vadászok összejöveteleit rendezzi, hanem a tanács felkérésére számtalan más társadalmi munkát is végez. Csak a művelődési otthon vezetőjével nem

sikerül együttműködni, pedig ilyen is van a faluban.

Szepezd után *Révfülöp* következik. A Balatonparton fekvő tágas könyvtárhelyiségben jó meleg van, s barátságosan fogadnak bennünket a szövészek körül foglalatostkodó asszonyok. Négy szövészek van a könyvtár erre alkalmas helyein felállítva, s nyolc asszony részvételével csendben folyik a kézicsomózású perzsaszőnyeg-szövő tanfolyam. A munka nem zavarja a könyvtár tevékenységét, inkább kiegészíti azt. A résztvevőket *Palkó Istvánné* tanítja, és látja el munkaeszközökkel, mintákkal, szakirodalommal. Ő mestere a perzsaszőnyeg-szövésnek. Útmutatásai alapján eddig négy szövészeket készítettek, nyárig nyolc-tízre nő a számuk. A mostani tanfolyam tulajdonképpen előkészület a nyárra, amikor perzsaszőnyegkiállítás lesz a könyvtárban, és tanfolyam az iskolásgyermekek részére. Már most nagy az érdeklődés iránta. A szövéshez csak néhány egyszerű munkaeszköz kell, a felhasznált anyag azonban sokba kerül. Igaz viszont, hogy időtálló értékeket teremtenek. A mostani tanfolyam első szőnyegének készítésében valamennyi asszony részt vesz, azt az iskolának szánják ajándékba.

Révfülöpön a művelődési intézmények az iskola igazgatójának, *Sütő Istvánnak* irányításával működnek. Új épületben van az iskola, de ott csak tantermeknek jutott hely. A napközit a régi iskola épületében helyezték el, s vele együtt az iskolai és a községi gyermekkönyvtárt is. Művelődési otthon nincs, a községi felnőttkönyvtár külön épületben, közel a gyermekkönyvtárhoz működik. Főfoglalkozású könyvtárosa *Szabó Gézáné*, aki maga látja el mind a két könyvtárban a munkát. A varrótanfolyam az iskolában működik 20 résztvevővel. Az ismeretterjesztő estéket a könyvtárban tartják. *Palkó István*, a Szombathelyi Tanárképző Főiskola nyugalmazott igazgatója legutóbb arról beszélt, hogyan jött rá az emberiség a szőnyegszövés titkaira. Elmondta és képeken is bemutatta, hogy a bőrruhák és a kelim szőnyegek után hogyan és hol alakult ki a perzsaszőnyegek szövése.

Sajnos, egy téli délután elég rövid, több községi könyvtár felkeresésére nem jutott időnk. Így Tapolcán, a városi-járási könyvtárban folytattuk a beszélgetést *Kertész Károly*val és *Starcsevics Tiborné*val a könyvtári kisközösségekről.

— *Hogyan működnek a többi községben a művelődési közösségek?*

— A szomszédos *Kővágóörsön* a Hazafias Népfront támogatásával a könyvtárban működik a kézimunka-szakkör és a pedagógusok klubja. *Nemesgulácson* hasonló a helyzet, a kézimunkázó

asszonyok rendszeresen a könyvtárban találkoznak. A társaság összetartásához az is hozzájárul, hogy a hagyományos könyvtári szolgáltatásokon kívül vendégládák is szerepelnek az összejöveteleken. Az idén Balázs József és Gyurkovics Tibor írók, továbbá a Balogh Béla—Mártonffy Mária színművész házaspár szerepeltek, az utóbbiak Mikszáth-émlékműsorral. *Kapolcson* hat éve működik jól az ifjúsági klub. *Marton Zsuzsa* könyvtáros tartja össze a társaságot, az ő személye a vonzóerő. A fiatalok minden fontosabb községi mozgalmán ott vannak. Művelődésükben különösen a művészet iránti érdeklődés erőteljes. Budapestre és máshova is járnak kirándulni, s a könyvtáros vezetésével mindig eljutnak színházba, operába, múzeumokba is. Ifjúsági foglalkozásaik művelődési szempontból különösen tartalmaznak és színvonalasak. A községben régóta működik honismereti kör, de egy kicsit búvópatakszerűen, időnként megelégnélkül tevékenysége, máskor szünetel. A könyvtáros a tagok számára sok könyvet hozat, ezekből a település eredetével és történetével ismerkedhetnek meg. *Kapolcson* azonban változás lesz, mert *Marton Zsuzsa* férjhez megy Keszthelyre. A fiatalok egyszerűen nem akarták elengedni a faluból. Az elköltöző könyvtáros egyik legjobb olvasóját, az érettségizett *Lukács Mária*t tanította be utódjának.

A *Badacsonytördemén* tevékenykedő *Vollmuth Frigyesné* pedagógust nem kell külön bemutatnunk a *Könyvtáros* olvasóinak, régi, eredményes munkása ő az *Olvasó népért* mozgalomnak. Különösen nyári tanfolyamai keltettek érdeklődést; ezeken az olvasási nehézségekkel küzdő gyermekeknek igyekezett segíteni a korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával. Ő ma is foglalkozik gyermekekkel és KISZ-es fiatalokkal, könyvtára-

ban gyermek- és ifjúsági klub működik. Tevékenységében azonban már mutatkoznak a kifáradás jelei: elsősorban azért, mert munkájának nem elég jók a helyi feltételei. A könyvtár hideg, télen nem lehet benne foglalkozásokat tartani, de nem kap elég támogatást a községében végzett nagy jelentőségű munkájához sem.

— *Zalahalápon* a művelődési otthonban működnek a kisközösségek, ahol nagyon kellemes körülmények között folyhat a művelődési élet, a községi tanács jó érzékkel teremti meg munkájukhoz a legjobb feltételeket. *Fekete Csabáné* népművelő-könyvtáros foglalkozik a csoportokkal, esetében bevált az a szervezeti megoldás, hogy egy személyben ő a klubkönyvtárvezető és a könyvtáros is. Kitűnő olvasógárdája van, belőlük szervezte a kisközösségeket. A nőklubbal kezdte, a kertbarátkörrel folytatta, majd megalakult a Hazafias Népfront klubja, meg a középiskolák KISZ-es csoportja is. *Sümege*n eredményesen dolgozik a körzeti könyvtár, nagyon jó a könyvvállománya is, ehhez az idén irodalmi rendezvénysorozat járult, amely elősegítette néhány társaság összehozását. *Szigligeten* az iskola és a gyermekek saját tulajdonuknak tekintik a községi könyvtárat, érdeklődnek iránta a KISZ-korosztály harminc éven aluli tagjai is, de eléggé távol tartják magukat a könyvtártól a felnőttek. Van azután néhány község, ahol ugyan be van jegyezve a gyermekklub, de munkájának tartalma nem megfelelő.

— Sok községben iskolai órákat tartanak a könyvtárban, ez a szokás általánosnak mondható. Megfigyelhető az is, hogy a fiatalokkal való könyvtári foglalkozások jó tapasztalatai tovább terjednek a községekben. Például az egész járásban használják a tapolcai könyvtár gyermekfoglalkozásainak forgatókönyveit. Szomorú viszont, hogy a takarékosági intézkedések folytán sokhelyütt törölték a könyvtárak költségvetéséből a folyóiratok előfizetésének tételeit. Ez különösen a Balaton-parton okoz nehézséget, mert ott az olvasók hozzászórtak már ehhez a szolgáltatáshoz.

Autodidakta könyvtárosok

— Volt már szó róla, hogy a kisközösségek egy részében, a tanácsok és az iskolák, sőt a termelőszövetkezetek összevonása következtében nem maradt értelmiségi lakos, ezért könyvtárost is nehezen találnak. Számos helyen sikerült azonban megnyerni erre a posztra olyan munkásokat vagy parasztokat, akik sokat olvastak és olvasnak, önműveléssel tisztas műveltséget szereztek maguknak, s ennek révén tekintélyük is van a községben.

Ilyen könyvtáros *Monoszlón Horváth Sándor*. Ő különösen a mezőgazdasági szakirodalomban tájékozott. Előfordult, hogy kertészkedés közben vitába keveredett néhány szomszéd a metszésnek valamilyen problémájáról. Horváth Sándor a munka befejeztével behívta a társaságot a könyvtárba, s ott a Mezőgazdasági Lexikon és más szakönyvek segítségével tanulmányozták a vitatott kérdést, s sikerült kideríteniük a helyes megoldást. Ő tette meg azt is, hogy saját pénzen vásárolta meg a folyóiratokat, s ezeket bocsátotta olvasói rendelkezésére. Néha még *Lengyel József* író tanácsait is kikérte könyvtárosi munkájához, aki utolsó éveit Monoszlón élte. Horváth Sándor már letette a könyvtárosságot, de nyomába léptek fiai.

— *Hegyesden* a halászmester vezetett művelődési közösséget, *Zalaerdődön Laci Imre* könyvtáros fogta össze az olvasókat. Az ilyen embereket kell megtalálni! Csak az a baj néha, hogy ezeket a használható embereket hamarosan túlterhelik a sokfajta társadalmi munkával, pedig jó lenne mértéktartóan gazdálkodni becses munkaerejükkel. Azért is, mert egyre fogynak ezek az emberek, a fiatalok pedig, akik már iskolákban tanulnak, hamarosan elhagyják falujukat. Nemrég sikerült azonban *Káptalanotiban* egy fiatal munkást, *Unger József* villanyszerelőt megnyerni a könyvtárosi feladatra, akinek magának is háromezer kötetes könyvtára van.

— *Nemesvitan*, ebben az egykori hétszilvafás faluban *Töreky Rafael* a könyvtáros, de egyben a Hazafias Népfront községi titkára is. Már hat éve ő vezeti a könyvtárban működő cigányklubot. A község cigánylakossága csak órá hallgat, a tanács is rajta keresztül tudja érvényesíteni akaratát. Érdeemes néhány jellemző mondatot idézni Starcsevicsnéhoz küldött legutóbbi leveléből: „A cigánylakosságból főként az óvodás- és iskoláskorúak járnak rendszeresen a könyvtárba. Meséket kölcsönöznek és fiataloknak való irodalmat, helyben olvassák a képes folyóiratokat. Legszívesebben a társasjátékokkal játszanak. Sakkozni a 7—8 évesektől kezdve valamennyien tudnak, a táblák állandóan foglaltak. A felsőtagozatos iskolás lányok közül az utóbbi másfél év alatt heten kezdtek életközösséget, és öten születtek is már, így az iskolából kimaradtak, s könyvtárba is ritkábban járnak. De ha jönnek, akkor csecsemőmegőrzőnek látszik a könyvtár, mert tévé- és dianézésre, meg társalgásra azért eljárnak. A felnőttek szintén ezért jönnek elsősorban, de egy részük kölcsönzi is a könyveket. Olyanok is jönnek, akik írni-olvasni sem tudnak, de hetenként legalább egy este mégis megjelennek. A férfiak közül most sokan vannak kereset nélkül, mert a sok igazolatlan

hiányzás miatt a vállalatuk visszaadta munkakönyvüket. A családokat az asszonyok tartják el, a téves szülőjében dolgoznak egész évben. Három családfő rokkantjára adnak, de ők családjuk részére egy fillért sem adnak, hitelező italmérőknél előre elisszák járadékukat. A felnőtt fiatalok cigányosan élnek színű, divatos holmikát viselnek, a kisebb gyermekek öltözéke hiányos. Téli meleg ruhájuk, cipőjük nincs sem a felnőtteknek, sem az iskolásoknak. A falusi lakosok közül csak a serdülőkorúak tűrik valamennyire a cigányokkal közös könyvtárlátogatást, talán azért, mert az iskolában megszokták már őket.”

— *Balatonedericsen* most lett körzeti könyvtáros a nemesvitai könyvtáros nemrég érettségizett leánya, *Törekly Éva*. Máris látszik munkájának eredménye: a községben és a szomszédos községekben néhány ifjúsági asztaltársaság kezdte meg működését. Ezek még nem nevezhetők kluboknak, lazábbak annál, de az összetartó szálak már szövődnek.

— *Hogy sikerült így általánossá tenni a tapolcai járásban ezeket a könyvtári művelődő kisközösségeket?*

— Már jó ideje észrevettük, hogy ezek a közösségek mintegy „fű alatt” ott vannak majd minden könyvtárban. Ha hárman-négyen beszélgetnek a polcok között, vagy összeülnek, az már majdnem művelődési kör. Segíteni kell az egymásratalálást, fejleszteni a magától kialakult érdeklődést. Nem kell ezeket a köröket agyonlajstromozni! Az a fontos, hogy az olvasók jól érezzék magukat e találkozásokon. Összehozni sem nehéz őket: a könyvtárakban még sanyarú viszonyok között is van ál-

landó társaság. A környezet legyen jó: a tisztaság a fő, és télen a meleg szoba. Azután az dönt el mindent, hogy tud-e valaki kovász lenni egy-egy társaságban, képes-e következetesen ébren tartani az érdeklődést, célokat megjelölni, érdekesen kérdezni, tartalmasan válaszolni. Nem fontos, hogy minden esetben a könyvtáros legyen a művelődési kör vezetője. A rendezvényeket sem kell erőltetni. Fontos, hogy mennél kevesebb formáság kösse meg a körök tevékenységét.

— *S tudnak így közösségekben gondolkodni a falvak könyvtárosai is?*

— Amikor az *Olvasó Nép* folyóirat 1981. februári számában megjelent a kisközösségek módszertani tájékoztatójának tervezete, a tavaszi könyvtárosi tanácskozásokat az egész járásban ennek a témának szenteltük. Először a 12 főfoglalkozású könyvtáros összejövetelén tárgyaltuk meg alaposan a dolgot, hogy a résztvevők értsék meg, miről van szó. Azután körzetenként megbeszéltük a tiszteletdíjas könyvtárosokkal is. Később is sort kerítünk majd ezekre a témákra, hiszen évenként kétszer tartunk megbeszélést minden körzetben.

A könyvtárakban a könyvkviválasztásban máris érződik a művelődő közösségek létének hatása. Figyelünk ezekre a kis csoportokra és egyszerű eszközökkel segítjük munkájukat. Nekem általában is az a véleményem, hogy a könyvtárosoknak nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a kisközösség alakulására és működésére, hiszen az olvasók lappangó és új igényeit tudjuk figyelmebben szolgálni általuk — fejezte be tájékoztatását *Kerétsz Károly*.

Páldy Róbert

Hallottuk

az Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központban, hogy a könyvtári könyvek ellopásának megakadályozására alkalmas elektronikus rendszert fejlesztett ki a Biztonságtechnika Szövetkezet, amelynek a könyvtárhoz hasonló elven működő berendezéseit már alkalmazzák is a belkereskedelemben. A rendszer működéséhez a dokumentumokba elektronikus érzékelő tikkett kell helyezni, ennek segítségével szabálytalan kölcsönzés esetén riasztó jelzést ad a berendezés. A tikketek ára jelenleg darabonként 16,10 Ft, nagy tételű, legalább hárommillió darabos rendelés esetén azonban a szövet-

kezet 10 Ft-ra, ezen felüli igény esetében pedig 8 Ft körüli összegre mérsékeli az árat. Ezért az OSZK KMK igénybejelentést kért nyolc nagykönyvtártól, az egyetemi könyvtáraktól, öt műzeumi és hat egyházi könyvtártól, valamint a megyei könyvtáraktól. A könyvtárak biztonságát érintő nagy jelentőségű fejlesztésről lévén szó, kívánatos lenne, ha a megkérdezettek kívül más könyvtárak is közölnék igényüket az OSZK KMK illetékes munkatársával (Kiglicsné Katona Rita 134-000/295 m.), aki a berendezéssel kapcsolatos további kérdésekről is szívesen ad felvilágosítást az érdeklődőknek.